

Kázání 4. po zjevení – Když hradbu staví Bůh

Neh. 8: 1 -10: Všechn lid se shromáždil jednomyslně na prostranství před Vodní branou a vyzvali znalce Zákona Ezdráše, aby přinesl knihu Mojžíšova zákona, který vydal Hospodin Izraeli. 2 Kněz Ezdráš tedy přinesl Zákon před shromáždění mužů i žen, všech, kteří byli schopni rozumět, aby jej slyšeli, prvního dne měsíce sedmého. 3 Četl z něho na prostranství před Vodní branou od svítání až do poledne mužům i ženám, těm, kteří byli schopni rozumět. Všechn lid pozorně naslouchal slovům z knihy Zákona. 4 Znalec zákona Ezdráš stál na dřevěném lešení, které k tomu účelu zhotovili 5 I otevřel Ezdráš knihu před zraky všeho lidu, stál totiž výše než ostatní lid. Když ji otevřel, všechn lid povstal. 6 Ezdráš dobrořečil Hospodinu, Bohu velikému, a všechn lid odpověděl s pozdviženými rukama: „Amen, amen.“ Padli na kolena a klaněli se Hospodinu tváří až k zemi. 7 Nato levité, vysvětlovali lidu Zákon, zatímco lid stál na svém místě. 8 Četli z knihy Božího zákona po oddílech a vykládali smysl, aby lid rozuměl tomu, co četli. 9 Nehemjáš, který byl místodržícím, a kněz Ezdráš, znalec Zákona, a levité, kteří vysvětlovali lidu Zákon, řekli všemu lidu: „Dnešní den je svatý Hospodinu, vašemu Bohu. Netruchlete a neplačte.“ Všechn lid totiž plakal, když slyšel slova Zákona. 10 Dále jim řekl: „Jděte, jezte tučná jídla a pijte sladké nápoje a posílejte dárky těm, kdo nemají nic připraveno. Dnešní den je zajisté svatý našemu Pánu. Netrapte se! Radost z Hospodina bude vaší záštitou.“

Sestry a bratři,

byli jste někdo z vás už někdy totálně na kolenou? Totálně zdceni, bez vidiny východiska? Život se vám zhroutil jako domek z karet a východisko v nedohlednu. Já jsem, Bohu díky, v takovéto situaci ještě nebyl. Ale někteří z vás určitě máte své zážitky za ty roky života.

Na Slovensku jsem ale zažil různé případy. Lze je rozdělit do takových dvou velikých skupin. Z té první skupiny uvedu jako příklad tento: Mladý párek dvou krásných mladých lidí chystal svatbu. Byla to v našem městečku veliká událost, protože běžně bývalo tak pět až šest svateb do roka. Tato svatba měla být v katolickém kostele, i když evangelíků v našem městečku byla většina. Přípravy v plném proudu, vše zajištěno. Víte jak, mladí lidé to s kostelem naostro moc nemusí, ale když jde o sobáš – je to pro ně vhodná kulisa. Tak proč ne? Všechno nachystané... ženich oblek, nevěsta krásné šaty. Už chyběla jenom rozlučka se svobodou. A jako správný mladý chlap – no, patří se naposledy s kamarády pořádně opít a zabavit se. Tak se i stalo. Zábava byla pořádná v hospodě v nejbližší vesnici. Pak nastal čas jít domů... každý měl něco popité, ale víte – nejbližší město 25 km a volat taxík o třetí ráno? Tak se kluci domluvili, že těch pár kilometrů dají – za deset minut jsou doma. Nasedli do dvou aut. Šestikilometrová cesta mezi stromy a najednou tomu prvnímu autu vyskočil do cesty jelen. Šofér stočil volant a skončili ve stromu s jelenem na kapotě. Skončili tak nešťastně, že ženicha to stálo život. Nevěsta, když se o tom doslechla, nervově se zhroutila. Ani se nedivím. Po týdnech žalu nezabíralo nic a skončila se sebevražednými sklony na psychiatrii a dlouhodobě na lécích – dlouhá léta se trápila bez východiska a schopnosti vypořádat se s tím, co se této noci stalo, s myšlenkami, že život nemá cenu a žít dále se neoplatí.

Nyní dovolte jeden z té druhé skupiny případů:

Měl jsem ve sboru úžasného bratra. Nebyl ani presbyter, ani kurátor, a přesto jsem měl s ním velice blízký vztah. Člověk, který, kde mohl, tam pomohl. Když jsem nastoupil do služby faráře, neměl jsem auto. Byl problém chodívat na návštěvy i na bohoslužby do dalších dvou vesnic v neděli, když máte v neděli dopoledne jediný autobus. Sám se nabídl, že mne bude vozívat. Pán v důchodu – vždy, když jsem potřeboval odvézt, zavolal jsem. Byl doslova jako taxislužba – ochoten a s radostí. Jednoho dne mě tak dovezl před faru a říká: „Bratře faráři, nemáte to lehké s tím odvozem a já mám pro vás řešení.“ Já mu říkám: „Bratře, dokud mám vaše ochotné srdce, jiné řešení není potřebné.“ On na to: „Já vím, bratře faráři, ale hodilo by se vám auto. A vím, že z kaplanského třiseturového platu si ho dovolit nebudete nikdy moci.“ A strkal mi obálku do rukou. „Tady máte ode mne 500 eur. Na nějakou škodovku vám to postačí.“ Já jsem zůstal celý zaražený, ale on trval na tom, abych to vzal. Auto se koupilo – koupilo se pro sbor. Když jsem pak opustil službu, auto jsem nechal pro mého nástupce. Po dvou letech, co jsem byl tady na Moravě, jsme s manželkou a Kristínkou šli tím krajem k návštěvě rodiny. Řekl jsem si: zastavím se podívat na pána Štubera, protože se mi doneslo, že byl prý hodně nemocný. Jeho manželka mne se slzami v očích uvedla do domu a tu vidím svého milovaného bratra ležet v posteli s posledním stádiem rakoviny pankreatu. Nedokázal jsem to a na místě jsem se rozbrečel. Sedl jsem si v žalu k němu na postel, on mi vzal ruku do dlaní a říká mi slova, která si dodnes pamatuji: „O pár měsíců tu již nebudu, ale neplačte, pane faráři. Bůh mi dal do života daleko víc než toto utrpení. Neuvidím sice růst svá vnoučata, nechám tu svou ženu samotnou, ale uvidím toho, bez kterého lidský život nemá smysl. Víra a naděje, to je to, co mi v této bolesti zůstalo. To je ubrousek na mé slzy – ať je i na vaše, bratře faráři.“ Takto mě vyškolil studovaného faráře, kterého škola léta připravovala na takovéto situace, a přesto mě pohled na něho totálně zlomil. Milovaný bratr, moje opora ve službě, mi dnes říká možná svá poslední slova – a přesto s takovou jistotou a takovou nadějí. Na smrtelném loži ten den dodal odvalu a naději on mně, nikoli já farář jemu.

Sestry a bratři, jaký byl rozdíl mezi těmito dvěma příběhy? V tom druhém příběhu skutečná víra a naděje pomohla těžký život snést, přijmout i otřást se a vyrovnat se s ním, ač to bylo hodně kruté a bolestivé. Zatímco v tom prvním příběhu bolest a smrt roky neúspěšně tišily léky a léčebna, v tomto druhém příběhu bolest a smrt tišily úspěšně víra a naděje. Takovým silným lékem pro nás lidi víra a naděje v každé „nemoci“ jsou.

Tyto oba příběhy jsem řekl proto, že mají úzkou paralelu s naším dnešním biblickým příběhem: o Izraelcích, Ezdrášovi a Nehemiášovi. Jeruzalém bylo tehdy zbořeníště, lid v zajetí, chrám vyloupen a zbořen do základů. A lid se nyní vrací – král Kýros ho propustil se vším potřebným na stavbu chrámu a hradeb. Pět let pod vedením kněze Ezdráše budovali Židé základy a zdi chrámu. Ničily je však úklady a nájezdy okolních národů, ale i vlastní korupce, nevraživost a hádky. Hrubá stavba chrámu byla dokončena v roce 515 uprostřed zbořeníště. Nyní bylo zapotřebí postavit pevné hradby kolem, aby chránily město. Pověřenec perského krále a místodržitel Nehemiáš se o to přičinil. Když byly hotové i hradby r. 445, lid si začal uvědomovat nový rozměr svého nového života: že hradby rukama vybudované ochrání sice lid před nepřáteli, ale co ochrání jejich vnitro a bude ho vést po správné cestě? Co jejich nitru dodá

odvahu žít v tomto novém začátku lépe a neopakovat stejné chyby, za které přišla zkáza a čtyřicet let zajetí? Co je podrží v jiných těžkostech a úskalích, jakými jsou nájezdy jejich nepřátel?

Den slavnosti dokončení stavby hradeb se jim stal krásnou příležitostí. Každý, kdo byl schopen rozumět a poslouchat, se shromáždil před Vodní branou zavčas ráno. Měla tu být ceremonie ukončení stavby. V den oslav dokončení hradeb kolem města však lid touží vybudovat ještě jednu hradbu – hradbu, která ochrání jejich vnitro. Vyzvou kněze a znalce zákona Ezdráše, aby přinesl knihu Božího zákona, přečetl jim ji po oddílech a vyložil význam. Ezdráš vystoupí na lešení opřené o mohutné hradby postavené lidskými rukama, které se mu nyní staly zvukovou kulisou, a čte. Slovo zákona se odráželo od lidmi postavených hradeb a rozléhalo se dolů k lidským srdcím. A lid? Z úcty k Božímu slovu ten zástup stál po celou dobu čtení – několik hodin. Pak dovolil zástup Ezdrášovým pomocníkům vyložit jim význam oddílů Knihy zákona. Ezdráš se na závěr pomodlil a lid na to zvolal dvakrát: „Amen“ – „Tak nechť se stane.“ Ze slyšených slov a z hříchů, kterých se dopustili, padl lid před Bohem po druhém Amen na kolena do pláče.

Ezdráš jim řekl: „Neplačte. Tento den je den svatý. Ne smutek a strach, ale radost z Boha bude vaší záštitou.“ (*Chedvat Adonaj hi ma'uzchem*). Ezdráš na hradbách zbudovaných lidskýma rukama pro jistotu a pro bezpečnost těla a života národa říká, že radost Boží a Bůh samotný budou *ma'uz* – opevněním, hradbou – pro jejich duše. To je nádherné v tomto příběhu, když si to čtenář z hebrejského textu uvědomí.

Sestry a bratři, člověk může rukama zbudovat cokoli: stavbu chrámu ve svém vnitru i obehnat hradby kolem sebe a cítit se být chráněn zevnějšku i zvnitřku, stejně jako Izraelci proti nájezdům nepřátel. Jak rychle a bez východiska se však tato hradba jistot může sesypat jsme viděli v prvním příběhu. Ale teprve když se Slovo naděje a víry rozezvučí o ty kamenné hradby postavené našima rukama a zarezonuje v lidském srdci, staví se cosi mnohem pevnější a líp chránící: Bůh staví hradbu naděje kolem lidského srdce svojí vlastní rukou. Člověk se i v trápení, a dokonce i v hrozbě smrti, dokáže otřást a před nájezd strachu a beznaděje postavit tuto Boží hradbu naděje, kterou neprorazí ani tak mocný nepřítel, jakým je smrt. Tohle jsem si já připomněl ve slovech toho milovaného bratra na smrtelném loži. A s podobnou jistotou nechal Izrael Boha postavit v onen den hradbu naděje kolem jejich srdcí také.

Přizvali Boha, aby k té rukami vystavěné hradbě přistavil tu svoji – hradbu naděje a víry.